

Συζυγία, άθλημα για δύο

Πολιτισμός / Δοκίμια

Μιχάλης Κουτσός, Φιλολόγος – Συγγραφέας

(Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=358378>)

Η συζυγική αρμονία δεν είναι ένα αγαθό που δίνεται χωρίς αγώνα και προσπάθεια. Είναι ένα άθλημα καθημερινό και διαχρονικό. Περιλαμβάνει όλες τις πτυχές της ζωής του ανθρώπου. Κυρίως όμως είναι ένας συναγωνισμός αγάπης. Ο έρωτας είναι η βασική αιτία της έλξης δύο ανθρώπων, ο οποίος όμως δεν διαρκεί για πολύ, γιατί μετατρέπεται σε κάτι πιο βαθύ και σημαντικό, την αγάπη την συζυγική. Όταν ο Απόστολος Παύλος γράφει: «*22 Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε ὡς τῷ Κυρίῳ, 23 ὅτι ὁ ἀνὴρ ἐστὶ κεφαλὴ τῆς γυναικός, ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστι σωτὴρ τοῦ σώματος*» συμπληρώνει και «*οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς* Εφεσ.5,22-25)

Η σχέση γυναικών και ανδρών στην παραπάνω περικοπή είναι σχέση αμοιβαίας αγάπης μέσα σε ένα πνεύμα κατανόησης. Δεν είναι αυταρχικές, εξουσιαστικές αλλά χαρακτηρίζονται από αμοιβαίο σεβασμό. Στη γνήσια πατερική παράδοση δεν υπάρχουν διακρίσεις σε φύλο, εθνικότητα και κοινωνικά αξιώματα, όπως τονίζει και πάλι ο Απόστολος Παύλος: «οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλληνας, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ. Πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστέ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».

Συζυγία και ολοκλήρωση

Συζυγία σημαίνει σύζευξη στον ίδιο ζυγό. Αυτό γινόταν με τα ζώα, βόδια και άλογα, προκειμένου να οργώσουν τη γη ή να αλωνίσουν το σιτάρι. Συμβαίνει όμως και στους συζύγους, οι οποίοι ζεύονται τον ίδιο ζυγό προκειμένου να σηκώσουν μαζί τα βάρη της ζωής. Η επιβάρυνση είναι ανάλογη με τις δυνάμεις του καθενός και η συνεργασία αναγκαία. Η ανάληψη αυτή των ίδιων ευθυνών του συζυγικού βίου είναι αυτή που φέρνει κοντά τους συζύγους και κάνει τον ένα να πονάει τον άλλο. Ο ζυγός όμως αυτός δεν είναι υποχρεωτικός όπως στα ζώα, αλλά προαιρετικός. Τον αναλαμβάνει κανείς ευχαρίστως, γιατί είναι πεπεισμένος ότι έτσι είναι καλύτερα. Όπως η δουλεία του Θεού είναι ευλογία για τον άνθρωπο, διότι τελικά τον απελευθερώνει και τον γεμίζει ψυχικά, έτσι και ο ζυγός της συζυγίας γίνεται αφορμή να γνωρίσουν και οι δύο πρωτόγνωρες χαρές και να βελτιωθούν. Το όργωμα του χωραφιού είναι το αποτέλεσμα στην σύζευξη των ζώων, η πνευματική καλλιέργεια της ψυχής είναι το αποτέλεσμα της ανάληψης

του συζυγικού ζυγού, επωφελή και τα δύο.

Επομένως η πνευματική καλλιέργεια και η ολοκλήρωση του ανθρώπου περνάει μέσα από την συζυγία, διότι ο άνθρωπος παύει να λειτουργεί ατομιστικά, εγωιστικά και εγωκεντρικά. Του δίνεται η ευκαιρία να δώσει και να δοθεί μέσα σε πνεύμα αγάπης και να γίνει πρόσωπο, κατάλληλο να βγει έξω στην κοινωνία και να δραστηριοποιηθεί δημιουργικά. Η οικογένεια είναι το φυτώριο, όπου θα αναπτυχθούν ομαλά οι σύζυγοι και θα εξασφαλίσουν το κατάλληλο κλίμα για τον ερχομό νέων ανθρώπων. Η οικογένεια είναι η παλαίστρα, όπου ο άνθρωπος ασκείται για να ανταπεξέλθει στις δυσκολίες του στίβου της ζωής. Χαρακτηριστικό είναι η προτροπή του ιερού Χρυσοστόμου: *«Ἄς γίνει τό σπίτι σου στίβος καί παλαίστρα ἀρετῆς· ἀφοῦ γυμνασθεῖς ἐκεῖ μέσα καλῶς, νά ἀγωνισθεῖς μέ πολλή τέχνη καί στήν ἀγορά»*. Μέσα σε αυτό το κλίμα η αγάπη με όλες της μορφές της, υπομονή, κατανόηση, προσφορά κλπ. καλλιεργείται και αναπτύσσεται προοδευτικά.

Η αγαπητική διάθεση, που διατρέχει τη σωστή συζυγία, μεταδίδεται και στα νέα βλαστάρια, που πρέπει να αντέξουν στον λίβα των καταστρεπτικών ανέμων. Βέβαια και η παρουσία ενός καλού πνευματικού βοηθάει σε αυτόν τον πνευματικό αγώνα. Όμως παντού παραμονεύει ο εχθρός που λέγεται ανία, ρουτίνα, πειρασμός. Ο ιερός Χρυσόστομος περιγράφει αυτήν την πτωτική πορεία ανάγλυφα: *«Στήν ἀρχή τοῦ γάμου βλέπουμε μόνο τά θετικά στοιχεῖα τοῦ ἄλλου, μᾶς ἐλκύει μιά ἰδανική εἰκόνα πού σχηματίζουμε γι' αὐτόν. Στήν πορεία τῆς συζυγικῆς ζωῆς, ὅμως, ἀνακαλύπτουμε καί τόν χαρακτήρα τοῦ ἄλλου μέ ὅλα τά ἀρνητικά στοιχεῖα πού αὐτός φέρει»*. Κι ἐδῶ ἀκριβῶς ἔγκειται ὁ ἀγώνας τῶν συζύγων: *«Νά ξεπεράσουν τόν ἐγωκεντρισμό τους καί νά ἐπανατοποθετηθοῦν στόν δρόμο πού ὀδηγεῖ στήν κοινωνία τῶν προσώπων, στήν ἐνότητα τῆς μίας ἀνθρώπινης φύσης»*. Τα εμπόδια που πρέπει να ξεπεραστούν είναι:

α) η διακριτική απόσταση που πρέπει να τηρούν απέναντι στους γονεῖς β) η αγάπη των παιδιῶν δεν πρέπει να μειώσει την συζυγική αγάπη και γ) τα περιουσιακά στοιχεία δεν πρέπει να γίνουν προσκόμματα στην ειρηνική ζωή του ζευγαριού.

Γι' αυτό και επιμένουμε να θεωρούμε την συζυγία ως ένα άθλημα της ζωής για δύο παίκτες.

Η τελείωση του ανθρώπου στηρίζεται στον ακατάλυτο δεσμό των συζύγων και απορρέει από την νεανική τους αγάπη, την συντροφικότητα σε όλες τις χαρές και τις λύπες της ζωής, το συμβόλαιο που υπέγραψε την ώρα του γάμου για παντοτινή πίστη στην αμοιβαία αγάπη. Και όλα αυτά γιατί είναι ο ίδιος ο Θεός που έπλασε και τον ένα και τον άλλο και μάλιστα για να ταιριάξουν και να ζήσουν

πάντοτε μαζί.

Ο άγιος Λουκάς ο ιατρός τονίζει ότι το σημαντικότερο στη ζωή του ανθρώπου είναι το «*αυξάνεσθε και πληθύνεσθε*» (Γεν. 1, 28). Η εντολή αυτή του Θεού δηλώνει την σπουδαιότητα που έχει για το ανθρώπινο γένος το έργο αυτό. Αδιαμφισβήτητα τον πρώτο λόγο εδώ έχει η γυναίκα και όχι ο άνδρας. Για τη γυναίκα το έργο αυτό είναι το πιο σημαντικό στη ζωή της. Μεγάλο λάθος και είναι ανεπίτρεπτο να περιορίζουμε το ρόλο της γυναίκας στην τεκνογονία και την ανατροφή των παιδιών. Το μητρικό γάλα, τις ιδιότητες του οποίου ίσως δεν τις γνωρίζουμε καλά, έχει μεγάλη σημασία για τη σωστή ανάπτυξη του παιδιού. Το σημαντικότερο όμως πράγμα είναι: Η αγάπη που προσφέρει η μητέρα στο παιδί της, την οποία δεν μπορεί να του την προσφέρει καμιά άλλη γυναίκα. Αλλοίμονο στο παιδί που το μεγαλώνει μία ξένη γυναίκα.

Σύμφωνα με την ορθόδοξη παράδοση η συζυγία αποτελεί κοινωνία προσώπων, που έχει ως κύριο σκοπό της την αλληλοσυμπλήρωση και την τελείωση. Μέσα στην συζυγική αγάπη γίνεται ευκολότερος και αποδοτικότερος ο αγώνας για την εφαρμογή της εντολής του Θεού: «*άγιοι γίνεσθε, ότι άγιος εστί ο Θεός*». Οι σύζυγοι πρέπει να έχουν πάντα υπόψη τους ότι τα παιδιά που αποκτούν είναι εικόνες του Θεού και χρειάζονται καλή ανατροφή και σωστή παιδεία. Πατέρας και μητέρα δεν γίνεται κανείς με το να αποκτήσει απλώς παιδιά αλλά με το να τα αναθρέψει και να τα εκπαιδεύσει σωστά.

(Συνεχίζεται)

<https://bit.ly/3OWcg2u>